

Catalunya sap que amb el triomf dels facciosos el seu esperit moriria. Per això farà pesar la seva força fins on calgui.

L'IDEAL

LLEIDA: dissabte 12 de març de 1938.

III-Núm. 107 Setmanari afiliat a l'Esquerra Republicana de Catalunya Preu 25 céntims

Redacció i Administració: Blondel, 60. Telèfon 1221

FINESTRO

Els jardins abandonats

Sacosta la primavera. La florida anyal dels arbres comença i pel camp les violetes boscanes ja s'atreveixen a treure el cap. L'aire és dens d'olors de flors silvestres i els branquillons florits dels fruterars agencen el paisatge amb els seus pàl·lids i suaus colors.

Això a fora. a ple camp, en els nostres camins de l'horta. A dins, però, a la ciutat sembla que la primavera no s'atreveixi a entrar-hi. Hi ha pocs arbres i aquests encara estenen hieràticament els braços rígids de les seves branques clament una bona esporgada. Cap flor, sinó és a l'ampit d'alguna finestra o al recés d'un balcó, no alegra els nostres carrers. I tenim jardins. Però són jardins que d'ençà de la revolta popular no han lluit més; estan abandonats per la desídia de no sabem qui i destrocats per la malvestat dels revolucionaris de crits i soroll. Pareix que ens haguem entestat a barallar nos amb la simpatia de les flors. I és trist que l'aspecte de la ciutat—sobretot en aquests dies primaverals—sigui encara gris sense ni una pinzellada de color ni una tèbia fragància de flor primerenca!

Voldríem trobar algun motiu que justificés aqueix lamentable estat en que es troben els jardins ciutadans. I no se'ns en acut cap. Voldríem creure que és degut, només, a que tota activitat es desplaça, ara, per la guerra i que no hi ha temps per recordar-se de les flors. Tant de bó fos així! Però no ens ho empassem... Les plantes esparracades dels jardins de «Fernando», per exemple, de l'aten continuament un país abandonat molt fàcil d'esmenar. I no es fa. Per què?

Potser ara més que mai, enmig dels dolors de l'hora present no estaria de més deixar que la verdor i les colorines d'uns jardins ben cuidats regalessin al vianant una ocasió per veure que no tot al món—precisament ara—és destrucció i maldat, i potser aleshores s'adonaria que ja ha arribat el moment en què es comença a reparar el mal fet sense solta ni volta. I cal reconèixer que bona falta hi fa. No trobeu que ara que s'acosta la primavera valdria la pena començar a fer-ho pels jardins?

Almenys així és demostraria que la sang no ha ofegat la mica de sensibilitat que teníem...

A. P.

Dos fantasmes: el "pla de mediació" i el "morbo separatista"

Una mica més de control

Aquest dies darrers hem assistit a una veritable ofensiva dels nostres comunistes lleidatans sobre alguns punts concrets, entre els quals es destaquen: uns suposats propòsits de mediació, i amagades finalitats separatistes per part de Catalunya. No s'ha estalviat tinta ni saliva. Des del seu òrgan local, i des de la tribuna s'ha parlat en termes tan crus i violents que semblava que aquella campanya tenia alguna justificació i que els perills al·ludits realment existien.

Es que té cap fonament l'actitud dels comunistes lleidatans? Ells sabran els motius que tenen en adoptar la posició indicada; però nosaltres, que no vivim a la lluna, i que per mitjà dels homes del nostre Partit que participen en les responsabilitats de Govern podem estar una mica informats, ens sembla que podem afirmar que, en el fons, la posició comunista està absolutament mancada de base i respon, únicament, a la singular psicologia política de multituds, pròpia d'un partit ultra-extremista, com ho és la del sector que hem al·ludit, i segons la qual la quietud equival a la mort.

Afanys de mediació! Es que les paraules reiterades i categòriques del Cap del Govern de la República, en declaracions de premsa i en discursos davant les Corts no han de dir res? El Dr. Negrín és un home que ens sembla mereixedor de confiança, per la seva honestedat i per la gran dignitat, energia i intel·ligència amb que serveix patriòticament el seu càrrec. Cent vegades ha afirmat el Dr. Negrín que ací no hi ha altra conducta a seguir que la d'aixafar el feixisme. Ho ha dit en nom propi, reflectint una posició unànime de Govern, que no fa més que recollir un estat d'opinió també unànime de l'Espanya lleial. La guerra acabarà quan sigui, però en tots els sectors antifeixistes no hi ha possibilitat d'admetre res més que això: o els aixafem o morirem, però mai rendir-nos, i molt menys una política d'intriga i de pactes, com la que suposaria donar solvència a les veus de

sirena de la mediació. Hi ha, a més, al cap de l'Estat, una figura com Azàña, no cal pas oblidar-ho. Això és, el millor que en puresa, fortitud i lleialtat pot donar la severa ànima de Castella quan posada a fer bé les coses, ho concentra en un fill seu. Aleshores, qui pot, ni en somnis, concedir la més petita possibilitat de flexions d'esperit, de transigències punibles, quan, des del Cap de l'Estat fins al més humil i modest antifeixista no hi ha voluntat de res més que fer la guerra fins a la fi?

Això, que s'imposa lògicament no-més de pensar-hi una mica, ve avalat amb les referències directes que tenim dels nostres homes elevats a les funcions de Govern. Tal posició sorollosa no té cap fonament—ens diuen. Aleshores, com explicar el tripijoc promogut pels comunistes al volt d'un perill fantasma? Aneu a saber-ho. Però si que amb tota sinceritat els hem de dir que haurien de tenir una mica més de control i no adoptar actituds desplaçades. I si no fossin més que desplaçades, rai! En serien ells els únics perjudicats. Però no els costarà molt d'adonar-se, si hi mediten una mica, que davant el seu clamor pot sorgir certa desorientació en les masses, que no podria més que debilitar la confiança en el Govern. Perquè les coses poden reduir-se a un senzill dilema: els afanys de mediació tenen ambient entre nosaltres? Ja hem dit que creiem que no. Però si en tinguéssim, hauria d'ésser amb la complicitat del Govern, o de part del mateix. I a espallles dels altres sectors. Aquella posició que seria una traïció al compromís antifeixista, no cal dir la gravetat que tindria, i, naturalment, tota campanya encaminada a parlar de mediació com d'un perill real, que tindria cert eco ací, ha de sembrar recels i desconfiances envers el Govern o, almenys sobre certs elements del Govern, amb minva enorme de la seva autoritat davant nostre i del seu prestigi a l'exterior.

Contribueix a rebuirar tot fonament a la versió mediatòria posada en circulació pels comunistes, l'examen real de

la situació militar. Són fresques a la nostra memòria les paraules del Dr. Negrín pocs dies després de la nostra perdua de Tero'; paraules a tal punt prometedores i tòniques que tot el país espera confiadament del nostre exèrcit jornades victorioses que iniciïn la fase final de la guerra. Mai un Cap de Govern, en les condicions que parlava el Dr. Negrín, no s'havia produït amb tanta segura confiança. Fins ens semblà que pecava per massa, naturalment que per no saber, com ell, els mitjans i els factors que hi ha en joc per a parlar tan categòricament com ell ho féu. Tot concorre a demostrar, doncs, que la campanya comunista sobre la mediació és una baralla amb fantasmes, filla de l'afany de fer soroll, d'«agitar» per sistema tots els dies de totes les setmanes, una mica més de severitat i de control no sobraria. Ara, de cara a la guerra, i amb l'única finalitat de guanyar-la, ningú no «agita» si no és els comunistes. Ni els socialistes, ni els anarquistes, ni els republicans, ni els sindicalistes, ni els rabassaires es senten tocats pel vertigen de fer conferències, assemblees, ni clientela, ni de passar llista cada deu minuts i hem de creure que els comunistes no tenen el privilegi i l'exclusiva de patir per la guerra ni de sentir la causa antifeixista. Aquella coincidència, per alguna cosa serà. Que pensin els comunistes que el fet de constituir una excepció a la regla no fa més que revelar la injustícia, els perills, fins diríem la imprudència, si no hagués de molestar-los, d'adoptar actituds injustificades i sense el menor fonament.

Quan el Govern actual substituï el de Largo Caballero, per part de certs elements es posà en circulació que el Govern Negrín seria el de l'«abraçada de Vergara». La realitat s'ha encarregat d'esventar aquelles boires en forma d'infundis, i ens sembla que la mateixa fi espera a l'altre infundis de mediació.

I del «morbo» separatista, què en podem dir en termes seriosos? Molt poca cosa. Ací hi ha dinou mesos d'executòria per la part de Catalunya. Ací hi

(Segueix a la 2.ª plana)

Un altre cas igual que el del Teatre Victòria

El *Diari Oficial* de la Generalitat de Catalunya, en el número del dia 7 del corrent, publica una Decisió de la Comissió de Responsabilitats que és la repetició de l'ocorregut a Lleida amb la il·legal incautació del Teatre Victòria.

A Palafrugell hi havia un Coliseum Empordanès, propietat d'un antifeixista. L'Ajuntament de l'esmentada població, pretextant, com ací, la municipalització dels espectacles se'n incautà sense seguir cap requisit legal.

Naturalment, la Comissió ha ordenat que es restitueixi íntegrament al seu propietari el local incautat abusivament, com així s'ha fet. L'acord, com tots, ha estat pres per unanimitat.

(Ve de la 1.ª plana)

ha una actuació de la nostra terra en refugiats, en homes en armes, en indústries de guerra, en mobilització econòmica, en tot, de cara a ajudar la República, actuació no igualada per ningú més. Ací hi ha declaracions polítiques dels partits específicament catalans d'absoluta compenetració amb tots els pobles de la República. Ací hi ha una obra de govern de la Generalitat i del seu President, que desmenteix l'estúpida versió secessionista, que només una manca de control dels elements directores de la política comunista pot acollir. Per gelosa que dels seus drets i dels seus furs sigui Catalunya, sap perfectament que no poden tenir efectivitat més que amb l'obra conjunta de tots els pobles hispànics. Sap que si els facciosos guanyessin la guerra tot es perdria. I no ignora que per a guanyar-la es necessita l'esforç suprem per part de tots. És una lleugeresa imperdonable semblar i acollir versions d'aqueixa mena, que podrien crear antagonismes i desconfiances perilloses. Francament, per tots cats que siguin, els comunistes, de l'afany d'«agitació», trobem que en fan un gra massa, que menen un joc perillós, i el nostre fervent antifeixisme ens mou a cridar-los a reflexió. Agitar per agitar, a la llarga desacredita el sistema i inutilitza el procediment. Com el pastor de la fàbula que demanava auxili contra un imaginari llop devastador del seu ramat, i que quan el llop realment existí no fou auxiliat per ningú, així els podria passar als comunistes. Un dia, podrien tenir raó els seus afanys agitadors, però ja ningú no en faria cas.

En resum: adoptar una plataforma contra uns perills de mediació ben vistos per la nostra part, i contra un separatisme en el qual ningú no pensa, no és propi d'elements que, pel fet de participar en ambdós Governos, haurien de parar més compte a dir: coses que minven el prestigi, l'autoritat i la confiança en els nostres governants.

Esquerra Republicana de Catalunya

FEDEACIÓ DE LLEIDA

El Comitè Executiu de la Federació de Lleida d'E. R. de C. ha acordat celebrar el III Ple el diumenge dia 27 de març, a les deu del matí, al Saló d'Actes de JOVENTUT REPUBLICANA de Lleida.

La reunió es desenrotllarà d'acord amb el següent ordre del dia:

Primer.—Constitució del Ple.

Segon.—Lectura i aprovació de l'acta anterior.

Tercer.—Elecció de la taula de discussió.

Quart.—Informe del Secretariat General.

Cinquè.—Discussió de Ponències.

Sisè.—Proposicions.

Setè.—Presa de possessió del nou Comitè Executiu de la Federació.

Poden assistir al Ple amb veu i vot proporcional dels militants que representen tots els membres del Comitè Executiu de cada Comarca i Subcomarca.

Podran assistir al Ple amb veu però sense vot els Diputats al Parlament de Catalunya i de la República d'aquesta circumscripció i els dels Centres radicats a les capitalitats de cada Comarca i Sub-comarca.

Per mitjà dels òrgans del Partit L'IDEAL i La Humanitat es donaran les instruccions que calguin.

Lleida 6 de febrer del 1938.

El President,
HUMBERT TORRES.

El Secretari General,
RAMON VILLERÓ.

La cultura a la zona facciosa

«El Boletín Oficial del Estado» que la facció espanyola edita a Burgos, publicava el mes d'abril de l'any passat la següent Circular de la Comissió de Cultura i Ensenyança:

«CIRCULAR

En el rico patrimonio de tradiciones culturales, vital y auténtica manifestación del genio nacional, figura con marcado relieve, que los siglos fueron cincelandando, la devoción española a la Virgen María Madre de Dios.

La Escuela faltaria a su misión esencialmente formativa si no recogiera esos latidos, que por ser del espíritu popular lo son de la Cultura, incorporándolos a la tarea pedagógica para imprimirle elevación en los conceptos y fragancia de juvenil alegría en el estilo, características de la escuela de la España que renace, frente al laicismo y cursi pedantería de la escuela marxista que hemos padecido.

En su virtud, esta Comisión de Cultura y Enseñanza, ha acordado:

Primero.—Que en todas las escuelas figure una imagen de la Santísima Virgen, preferentemente en la espolisima advocación de la Inmaculada

Concepción. Quedando a cargo del maestro o maestra, proveer a ello, en la medida de su celo y colocándola en lugar preferente.

Segundo.—Durante el mes de Mayo siguiendo la inmemorial costumbre española, los maestros harán con sus alumnos el ejercicio del mes de María, ante dicha imagen.

Tercero.—Todos los días del año a la entrada y salida de la Escuela, saludarán los niños, como lo hacían nuestros mayores, con la salutación «Ave María Purísima», contestando el Maestro «Sin pecado concebida».

Cuarto.—Mientras duren las actuales circunstancias, los Maestros todos los días harán con los niños una brevísima invocación a la Virgen para impetrar de Ella el feliz término de la guerra.

Lo que digo a V. S. para su conocimiento, el de la Junta de Inspectores y el de los maestros de la provincia; esperando de que todos pondrán el mayor esmero en su cumplimiento.

Dios guarde a V. S. muchos años. Burgos 9 de Abril de 1937.—El Vicepresidente, Enrique Suñer.

Sres. Inspectores-Jefes de Primera Enseñanza y Directores de Escuelas Normales.»

No cal cap explicació per veure com entenen els feixistes l'alta missió d'en-

Josep Català, ferit

Dimecres passat, el nostre volgut amic Josep Català i Guasc, membre del Consell Executiu de la Federació de Lleida d'E. R. de C. i Comissari de Batalló, fou ferit per l'aviació facciosa, que metrallà l'auto en el qual realitzava un servei.

Les referències que ens arriben són que ha estat ferit a la mà per una bala enemiga i que el seu estat no és greu.

Una abraçada fraternal a tan bon amic!

El poble espanyol lluita perquè es reconegui i s'afirmi la legitimitat de les decisions emanades de la majoria de l'opinió. Cap minoria, siguin quines siguin les banderes que desplegui, no té títols per a imposar-se a les altres del país.

La fortalesa necessària per a fer front a les dures proves actuals es fonamenta en aquesta persuasió, provada per l'experiència: la immensa majoria del poble espanyol no vol viure subjecte a una voluntat despòtica i irresponsable.

MANUEL AZAÑA.

senyar els infants. La Circular transcrita és prou explícita perquè calgui ampliar detalls. Per això ens abstenim de fer-hi cap comentari, a més a més de que ella sola ja se'l porta i ben humorístic per cert.

Dr. HUMBERT TORRES

Paheria, 10 Telèfon 1328

LLEIDA

Vies digestives

Vies Urinaries

RAIGS X

VISITA

Matí, de 11 a 1 Tarda, 8 a 9
Hores convengudes

CAFÉ SALUD

EL MILLOR DE TOTS

PERE RIPOLL

Carme, 4

Telèfon 1807

LLEIDA

Secció Agrària

EL RÈGIM D'EXPLOTACIÓ DE LA TERRA

Donem a continuació, un extracte de l'Ordre de 1.er de febrer darrer, del Departament d'Agricultura, sobre redistribució de la terra, per tal que serveixi d'orientació als lectors de L'IDEAL, tot fent-los avinent que, el SECRETARIAT AGRARI que funciona als baixos de JOVENTUT REPUBLICANA, tots els dies de 3 a 4 de la tarda, està a disposició dels Centres i militants d'Esquerra Republicana, per a resoldre els dubtes que s'els presentin i apoiar les demandes justes que plantegin.

DE LES SOL·LICITUDS I ELS TERMINIS

Les sol·licituds per a adjudicació de terra les han de fer els conreadors en una instància adreçada a la Junta Municipal Agrària dintre els 60 dies naturals a comptar de l'exposició al tauler d'anuncis de l'Ajuntament de la present disposició.

Acabat el termini les J. M. A. procediran a informar-les una per una després d'haver escollit la part afectada per la demanda. Un cop la J. M. A. hagi pres una resolució, aquesta s'exposarà durant 15 dies al tauler d'anuncis de l'Ajuntament. Els afectats podran fer constar les seves reclamacions les quals obligatòriament han d'ésser admeses i adjuntades a la proposta que la J. M. A. haurà de trametre a la Secretaria del Consell d'Agricultura dintre un termini de 30 dies. En el cas que una J. M. A. no accepti una reclamació aquesta es podrà fer al Secretari del Consell d'Agricultura.

llor l'aprovisionament de la nostra ciutat.

Llegim que a la ciutat d'Almeria s'ha construït refugis per una cabuda aproximada de 30.000 persones, havent costat les obres realitzades uns dos milions escassos de pessetes.

Traslladem la nova a qui correspongui, sense fer-hi cap mena de comentari.

Creiem fóra convenient regar l'arbrat del Passeig de Circumvalació, puix la sequera que pateix no el deixa créixer.

També seria de molta conveniència fer desaparèixer la gran quantitat d'herba que hi ha a la rigola, la qual denota certa deixadesa als ulls dels viants i és perjudicial per a la natural creixença dels arbres.

Treslladem la suggerència a l'AI caldia per si la creu acceptable.

Lleida té un aixampla mig urbanit-

El mateix Consell resoldrà sobre les propostes i prèvies les ampliacions de dades, si s'escau, s'haurà de dictar resolució dintre els 30 dies.

MOLT IMPORTANT

Les Juntes Municipals agràries «no poden repartir ni terres ni eines» fins que, acomplerts tots els tràmits, hagi resolt l'adjudicació el Consell d'Agricultura.

En cas d'incompliment es podrà requerir l'autoritat governativa.

DELS RECURSOS

Quan per resolució del Consell d'Agricultura una persona hagi d'ésser desposseïda de terra, de maquinària o estris de treball podrà entaular recurs que resoldrà el Consell de la Generalitat.

En el moment de presentar-se «quedarà suspesa tota adjudicació» i el propietari amb el ple domini de la seva propietat.

zar, amb els carrers sense empedrar i la terra remoguda d'ençà que es planeja.

Aquests carrers, per causa de la sequera que patim, estan plens de pols, ocasionant les consegüents molèsties als veïns i vianants.

No podrien regar-se, senyor Alcalde?

Esquerrans!

Nacionalistes!

El vostre setmanari és

L'Ideal

Subscriviu-vos-hi!

Notícies locals

Ja fa algunes setmanes, el nostre col·laborador Abdó Serè publicà un article en demanda que s'esporguessin els plàntans dels jardins dels Camps Elisis.

Ha passat el temps i no s'ha fet res, i l'avançat de l'estació fa tèmer que l'oportunitat passi aviat.

Algun periòdic local s'ha fet eco de l'escrit nostre a que ens referim. Avui hem d'insistir de nou, cridant l'atenció del company Alcalde per a que sense pèrdua de temps es procedeixi a una bona esporgada de l'arbrat públic.

—El darrer diumenge tingué lloc a la nostra ciutat l'enterrament de nostre particular amic i correligionari Josep Guasch, traspasat el dia abans víctima de llarga malaltia.

L'acte es vegé força concorregut, palesant-se les moltes amistats que tenia en vida el difunt. A la seva família adrecem nostre condol més sincer per la pèrdua soferta.

—Al Magistrat d'Audiència, amb destinació a nostra ciutat, senyor Gabriel Mur Castan, se li concedeix l'excedència passiva, per ordre de la Conselleria de Justícia de la Generalitat.

—Per ordre de la Conselleria de Justícia de la Generalitat ha estat nomenat Secretari de l'Audiència de nostra ciutat el lletrat senyor Faustí Simó Amorós.

Li desitgem molts encerts en el càrrec.

—El nostre bon amic Eduard Pèrdrix passa per la pena d'haver perdut una germana, traspasada aquests dies.

A ell i demés família, el nostre viu condol.

Nostra consigna és:

Guanyar la guerra per

damunt de tot

Aquest número ha passat per la prèvia censura.

Dr. Antoni Pujadas

Melge - Oculista

Plaça de la Sal, 15-1.^a

LLEIDA

Tip. «Joventut», Blondel, 10, Tel. 1950 - Lleida

ARCHIVOS
ESTATALES

L' IDEAL

Catalunya s'oposarà sempre a totes les dictadures, es disfressin del color que vulguin.

Veus del Front

Les nostres armes

Mesos enllà els heroics defensors del sol ibèric s'havien de conformar a fer ofrena de la seva sang vessada en holocaust d'unes llibertats amenaçades. Les nostres viles sofrien irremissiblement la pluja de metralla estrangera. Arreu la tragèdia esdevenia punyent, la fe i la voluntat davant la traïció i l'ajut del feixisme europeu no reeixien. Els pits dels nostres combatents eren aixafats brutalment per les màquines potents i nombroses del feix estranger. Europa semblava negligir els esdeveniments d'Ibèria. Aprofitant els primers moments de convulsió i de falses interpretacions revolucionàries al nostre camp, la facció aconseguia alguns èxits de propaganda a l'estranger. La caiguda del Nord agreujava la nostra situació.

Paradoxa, però, del nostre poble: la crisi precisament havia aconseguit crear un exèrcit!

I avui no parlem sols de fe i de voluntat, ans també de les nostres armes. Les nostres ciutats tot i sofrir les venjances de derrotes sofertes per l'enemic tenen defenses i els nostres soldats tenen armes.

Avui oposem a l'ajut italo-alemany un exèrcit més nombrós que el seu i unes màquines de guerra amb capacitat per a realitzar les més grans ofensives.

Les coses han canviat. De la defensiva passem a l'atac. De l'espectativa passem doncs a la iniciativa.

I encara més, la situació de la República a l'estranger és francament de privilegi. Finalment sembla que comencen a reaccionar les democràcies. El joc brut i traïdor dels dictadors europeus s'ha vist. França principalment s'adona del perill, i reacciona virilment.

Les coses han canviat. Les nostres

armes han parlat a Europa. Terol ha alligonat de debó. Les pròximes grans ofensives acabaran d'arrodonir la veritat de la nostra lluita.

S'apropen indiscutiblement les jornades més sagnants i tràgiques d'aquesta guerra.

Tenim tancs, canons, avions, morters, metralladores, fusells, municions, fe, voluntat, disciplina, confiança en els nostres comandaments i un Govern. Tindrem encara més material. Tenim un exèrcit. I tenim raó.

La victòria doncs és segura. L'enemic pot preparar-se a ben morir. Aquesta mort, però, que ningú no en dubta, ha de costar-nos encara sacrificis i nous tributs de sang. Les derrotes seran l'esperò preuat del seu rabejament en les poblacions civils on emprant els mitjans més criminals per esporuguir la nostra reraguarda.

Cal preparar-se per aquesta guerra d'agonia i de despit. A més del material de guerra cal prevenir-se d'aquelles dosis d'espiritualitat i fortalesa autèntica contra tota classe de pesimismo, desmenjaments, vacil·lacions i nerviosismes. Ni un defalliment ni una queixa. La moral de la nostra reraguarda ha de guanyar una de les batalles més profitoses i més transcendents d'aquesta guerra.

El martirilogi de les nostres ciutats, la sang innocent de les nostres companyes i infants són l'incentiu més formidable del nostre exèrcit de cara a l'alçament ràpid de l'enemic.

Les nostres armes avui parlen al món sencer el llenguatge més clar de la democràcia i de la llibertat dels pobles.

F.A.F.

Front de Terol, febrer del 1938.

A L'AJUNTAMENT

Finalment, hi ha un Pressupost municipal

Abans d'ahir, dijous, l'Ajuntament de Lleida celebrà un Ple extraordinari per a l'aprovació del Pressupost per a l'any corrent.

En quatre hores s'enllestí la feina, dins un ambient de normal discussió ben remarcable. Val a dir que el Ple havia

estat precedit per nombroses reunions de la Comissió de Finances, que és on s'ha fet veritable tasca depuradora, fins on ha estat possible. En aqueixes reunions de Comissió, l'Esquerra, per l'autoritzada veu del nostre amic Cervera, ha prestat una col·laboració que estem segurs recaven totes les minories.

L'Esquerra, en el Ple, salvà el seu vot en algunes partides, especialment en la reducció de les consignacions per a escoles a la nostra horta.

També foren aprovades la Carta Financera i les plantilles de personal municipal.

El Comissari de la Generalitat visita els Establiments d'Assistència Social de Solsona i Os de Balaguer

Aprofitant les clarianes que li deixa la feixuga tasca a desenvolupar al front de la Comissaria, el senyor Sastre visita periòdicament no solament les oficines i departaments de la dita Comissaria, si no que també els Establiments adscrits a Assistència Social que per exigències de la guerra estan instal·lats fora de la ciutat.

La darrera setmana li ha tocat el torn a la Casa de Maternitat, traslladada com saben nostres lectors a la ciutat de Solsona.

Després de canviar impresions amb el Director i Administrador i personal que presta llur servei en l'Establiment, visita les diferents dependències enterant-se minuciosament del règim interior, necessitats sentides, i serveis que podrien introduir-se per a millorar en el possible, tot allò que fa referència a l'enaltiment de l'estada dels infants.

Remarcà les condicions higièniques i de salubritat que té el lloc on està instal·lat l'Establiment i oferí solució ràpida a les petites dificultats que s'han presentat per causa del trasllat a terres solsonines de la Casa de Maternitat.

En general, l'impresió que en va treure de la visita, fou bona, puix que els serveis es presten amb tota eficàcia i immillorables condicions, donades les circumstàncies d'escassetat de productes alimentaris a conseqüència de la guerra.

..

També ha estat objecte de llarga visita el Sanatori mental instal·lat a les proximitats i terme del poble d'Os de Balaguer.

La impressió obtinguda pel Comissari senyor Sastre fou completament satisfactòria, referent a que els malalts estan completament atesos en els diferents matisos que presenta llur afecció mental, destacant-se en llur cura, el moderníssim sistema de tractament per mitjà del treball diari, puix que en els terrenys llindants als edificis que constitueixen el Sanatori s'ha instal·lat una mena de Granja agrícola on és norma de curació el treball dels malalts que es troben gairebé en estat de normalitat, els quals tenen cura dels conreus que s'hi estableixen.

L'emplaçament de la finca que serveix d'acolliment als malalts de la ment

VERSOS DE LA GUERRA

Setembre

*Damunt la terra moria
un dematí de setembre.
Paisatge senzill de plana,
meitat cel i meitat terra;
tot just a l'erm s'endevina
la raïlla de les trinxeres.
Amb un escamot sortiren,
arma al braç, de descoberta.
L'aire recull el silenci,
més de pau que no de guerra.
Una bala l'encalçava,
quan l'agresió no es preveia;
caigué, la mirada enlaire,
damunt d'un grumoll de terra.*

*La inquietud el món vela
com amb un vel de tenebres.
Ell bé prou que va sentir-la,
la por que als homes sacseja;
prò el perill de cada dia
és lliçó d'indiferència.
El risc, un joc, i la vida
una posta aventurera.
I fou l'atzar qui el féu caure
damunt la planta deserta.
Amb la mà apretava l'arma;
la sang, una taca espessa;
roja flor de l'heroisme,
com més anònim, més bella.*

*Tot esforç vol sacrifici,
i coratge tota empresa;
més no hi ha mort infecunda,
ni collita sense sembra.
De no poder dar la vida,
més ens valdria no néixer!
Sense planys tu l'has donada
un dematí de setembre,
soldat que amb el front enlaire,
has caigut damunt la terra.
Ombra la trista despulla,
raig de sol la baioneta.*

*Els seus companys el portaren,
secs els ulls i sense queixa.
Amics pensatius el vetllen
en una cambra modesta.
Rústega tàpia d'argila
tanca l'estada darrera.
Pel cel volen els corbs rasos
i són molt lluny les estrelles.
No resta un nom que et recordi,
ni vanitat satisfeta;
prò el teu pit, escut amb vida,
de tots ens ha estat defensa.
Soldat de glòria ignorada,
dolor i claror de bandera.*

JOAN MARLET.

està en un punt que podríem anomenar estratègic per les condicions sanitàries que assoleix.

ARCHIVOS
ESTATALES